

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 737/2014-59

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. novembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. Bc. D. K., vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 10 ods. 1 a 2, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 11, čl. 17, čl. 20, čl. 21, čl. 47 a čl. 54 Charty základných práv Európskej únie, ako aj čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach vedených Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 4 C 43/2009, Krajským súdom v Trenčíne pod sp. zn. 4 Co 406/2012, 4 NcC 670/2012 a Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 3 Cdo 250/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. Bc. D. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. októbra 2014 doručená sťažnosť Mgr. Bc. D. K. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 10 ods. 1 a 2, čl. 13, čl. 14

a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 11, čl. 17, čl. 20, čl. 21, čl. 47 a čl. 54 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), ako aj čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) v konaniach vedených Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 4 C 43/2009, Krajským súdom v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 4 Co 406/2012, 4 NcC 670/2012 a Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 3 Cdo 250/2013. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 1. októbra 2014.

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že po čiastočnom skončení súdneho konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 4 C 43/2009 sťažovateľ ako žalobca 4. septembra 2012, resp. 16. októbra 2012, požiadal o vrátenie súdnych poplatkov, ktoré predtým uhradil. Nárok odôvodnil tým, že výber súdnych poplatkov bol uskutočnený v rozpore so zákonom, na základe nezákonných rozhodnutí a bez právneho dôvodu. Poukázal najmä na to, že o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie a dovolanie proti rozsudku, ktorým sa rozhodlo len o základe predmetu konania, bolo rozhodnuté v rozpore so zákonom, pretože súdny poplatok sa podľa položky 1 bodu 4 prílohy zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) v takýchto prípadoch neplatí.

Uznesením okresného súdu č. k. 4 C 43/2009-731 z 2. novembra 2012 bol návrh na vrátenie súdnych poplatkov v celkovej výške 2 288 € zamietnutý. Podľa názoru okresného súdu boli poplatky v súlade so zákonom, pričom sťažovateľ nevyužil možnosť obrany proti súdom vyrubeným poplatkovým povinnostiam. Rozsudok okresného súdu z 21. júla 2009 nebol rozsudkom medzitimným (ako sa mylne domnieva sťažovateľ), ale čiastočným, pretože ním boli zamietnuté všetky uplatnené nároky voči žalovaným 3), 4) a 5) a návrh na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy z 24. mája 2000, avšak nešlo o konečný rozsudok, keďže sa nerozhodlo o celom predmete konania s tým, že o nerozhodnutých nárokoch sa rozhodne po právoplatnosti čiastočného rozsudku. Medzitimný rozsudok by bol rozsudkom iba o základe nároku, pričom podľa názoru sťažovateľa základom všetkých uplatňovaných

nárokov malo byť určenie neplatnosti zmluvy. V skutočnosti však rozhodovanie o neplatnosti zmluvy nemalo prejudiciálny vzťah k ostatným uplatňovaným nárokom.

Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu odvolanie, v ktorom trval na tom, že rozsudok okresného súdu z 21. júla 2009 bol medzitýmny. Namietal, že okresný súd nariadil poplatkovú povinnosť v odvolacom a dovolacom konaní v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch. Išlo podľa neho o úmyselné protiprávne konanie s cieľom mariť a sťažovať uplatňovanie jeho práv. Na okresnom súde nerozhodoval o nárokoch na vrátenie súdneho poplatku zákonný sudca, pretože rozhodovala sudkyňa, ktorá konala vo veci samej, teda nie sudca na základe náhodného výberu. Hoci sudkyňa vedela o tom, že sťažovateľ uplatnil námietku zaujatosti voči nej, ukladala mu v rozpore so zákonom poplatkové povinnosti za odvolacie a dovolacie konanie, pričom námietku zaujatosti nepredložila nadriadenému súdu. Hoci právnu vec bolo treba považovať za *res iudicata*, napriek tomu sa opätovne konalo, čím došlo k zneužívaniu právomoci verejného činiteľa. Zároveň sa tým preukázali pochybnosti o nezaujatosti sudkyne.

Uznesením krajského súdu č. k. 4 Co 406/2012-887 z 28. marca 2013 bolo jednak rozhodnuté, že sudkyňa dr. P. nie je vylúčená z prerokovávanía a rozhodovania vecí vedenej okresným súdom pod sp. zn. 4 C 43/2009, ďalej bolo potvrdené uznesenie okresného súdu vo výroku o zamietnutí návrhu sťažovateľa na vrátenie súdnych poplatkov za odvolanie vo výške 796 € a napokon bolo zmenené uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu na vrátenie súdneho poplatku za dovolanie tak, že sa sťažovateľovi vracia súdny poplatok za dovolanie vo výške 1 576,08 €. Podľa názoru krajského súdu bolo potrebné rozhodnúť najprv o námietke zaujatosti voči sudkyňi dr. P. Sťažovateľ vyvodzuje pochybnosti o jej nezaujatosti z postupu okresného súdu spočívajúceho okrem iného v tom, že napriek podaniu námietky zaujatosti 20. júla 2009 to sudkyňa nerešpektovala, ďalej pojednávala a 21. júla 2012 vydala čiastočný rozsudok namiesto toho, aby podľa § 16 Občianskeho súdneho poriadku námietku predložila na rozhodnutie nariadenému krajskému súdu. Podanie námietky zaujatosti nerešpektovala ani v konaní o návrhu sťažovateľa na vrátenie súdnych poplatkov, keď si tento návrh svojvoľne pridělila. Sudkyňa v písomnom vyjadrení konštatovala, že sťažovateľ namieta len okolnosti spočívajúce v jej postupe v konaní a v takomto prípade sa na námietku zaujatosti v zmysle § 15 ods. 5 Občianskeho súdneho

poriadku neprihliada. Necíti sa zaujatá, a to ani napriek tomu, že sťažovateľ podal proti nej trestné oznámenie. Krajský súd dospel k záveru, že nie je dôvod na vylúčenie sudkyne z prerokovávanía a rozhodovania predmetnej veci. Keďže sťažovateľ namietal postup súdu (nepredloženie námietky zaujatosti krajskému súdu), nebolo možné tento postup v zmysle § 14 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku považovať za nesprávny. Neobstojí ani námietka, že si sudkyňa rozhodovanie o návrhu na vrátenie súdnych poplatkov svojvoľne pridělila, pretože konanie vo veci samej začalo podaním žaloby 16. marca 2009. Vtedy bola vec náhodným výberom pridelená sudkyňi, ktorú bolo preto potrebné považovať za zákonnú sudkyňu aj v konaní o návrhu sťažovateľa na vrátenie súdnych poplatkov. Nešlo totiž o nový návrh na začatie konania. Následne krajský súd skúmal tie výroky uznesenia okresného súdu, ktorými nebolo vyhovené žiadosti sťažovateľa o vrátenie súdnych poplatkov za odvolanie a dovolanie. Aj podľa názoru krajského súdu sa sťažovateľ domáhal vo veci samej viacerých samostatných nárokov, a preto neboli splnené predpoklady na vydanie medzitýmneho rozsudku. Okresný súd rozhodol čiastočným rozsudkom v zmysle § 152 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Rozhodovanie o neplatnosti právneho úkonu nebolo vo vzťahu prejudiciality k ostatným uplatneným nárokom. Nejde preto ani o prekážku veci rozsúdenej v zmysle § 159 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľovi podaním odvolania a dovolania proti čiastočnému rozsudku okresného súdu vznikla poplatková povinnosť, a preto okresný súd správne postupoval, keď sťažovateľa vyzval na zaplatenie súdnych poplatkov za odvolanie a dovolanie. Preto bolo potrebné potvrdiť uznesenie okresného súdu vo výroku o zamietnutí návrhu na vrátenie súdneho poplatku za odvolanie vo výške 796 €. Hoci aj súdny poplatok za dovolanie sa vybral v súlade so zákonom, napriek tomu bolo treba rozhodnúť o vrátení tohto poplatku vo výške 1 576,08 €, pretože dovolanie sťažovateľa bolo odmietnuté, čo je v zmysle § 11 ods. 3 a 4 zákona o súdnych poplatkoch dôvodom na jeho vrátenie.

Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, a to jednak proti výroku o nevyľúčení sudkyne dr. P., ale tiež proti výroku o potvrdení zamietnutia návrhu na vrátenie súdneho poplatku za odvolanie vo výške 796 €. Tvrdil, že návrh na vrátenie súdnych poplatkov bol samostatným návrhom podaným po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, teda potom, ako sa vec stala *res iudicata*. Preto nemala rozhodovať tá istá

sudkyňa, ktorá konala vo veci samej. Návrh na vrátenie súdnych poplatkov mal byť pridelený zákonnému sudcovi určenému náhodným výberom. Nedodržaním tohto postupu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na zákonného sudcu. Vec nebola verejne prerokovaná na pojednávaní. Došlo aj k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci, keďže rozsudok z 21. júla 2009 nemožno považovať len za čiastočný, pretože ním bol zamietnutý primárny a prejudiciálny právny nárok na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, čím zanikol dôvod na rozhodovanie o ďalších čiastkových návrhoch v žalobe a celá vec sa stala rozsúdenou. Rozhodnutia súdov majú i formálne nedostatky, lebo neboli podpísané vlastnoručne sudkyňou, jednotlivé listy neboli pevne spojené tak, ako to je v praxi pri verejných listinách zaužívané, napr. u notárov.

Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 250/2013 z 3. júla 2014 bolo konanie o dovolaní proti výroku krajského súdu o nevyhlúčení dr. P. zastavené a dovolanie proti výroku o potvrdení uznesenia okresného súdu o nevrátení súdneho poplatku za odvolanie vo výške 796 € bolo odmietnuté. Podľa názoru najvyššieho súdu treba vychádzať z toho, že dovolaním možno napadnúť iba právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu. Výrok, ktorým krajský súd rozhodol o nevyhlúčení sudkyne dr. P., nebol odvolacím rozhodnutím, pretože tu krajský súd nekonal ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), ale ako nadriadený súd a tiež aj súd prvého stupňa (§ 16 ods. 1 a § 9 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). Rozhodnutie o nevyhlúčení sudcu okresného súdu je rozhodnutím vydaným mimo inštančného postupu. Krajský súd tu nerozhoduje ako súd odvolací, ale ako súd nadriadený. Proti takémuto rozhodnutiu nie sú prípustné opravné prostriedky. Neexistuje ani funkčne príslušný súd, ktorý by mohol o takomto opravnom prostriedku rozhodnúť. Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokolvek súdu na prerokovanie určitej veci, ktorá inak do právomoci súdu patrí, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Preto muselo byť konanie o dovolaní sťažovateľa proti výroku o nevyhlúčení dr. P. zastavené (§ 104 ods. 1 v spojení s § 243c Občianskeho súdneho poriadku). Naproti tomu výrok o potvrdení nevrátenia súdneho poplatku za odvolanie treba považovať za odvolacie rozhodnutie krajského súdu, a to za potvrdzujúce rozhodnutie, vzhľadom na čo podľa § 239 Občianskeho súdneho poriadku nie je v tomto prípade (nesplňujúcom žiadnu z taxatívne vymedzených alternatív) dovolanie prípustné. Dovolanie by mohlo byť prípustné iba

v prípade existencie niektorej z vád uvedených v § 237 Občianskeho súdneho poriadku. Iné vady prípustnosť dovolania nezakladajú. Sťažovateľ procesné vady konania vyplývajúce z ustanovenia § 237 písm. a) a až c) a e) Občianskeho súdneho poriadku v dovolaní nenamietal a ani najvyšší súd ich nezistil. Podľa obsahu dovolacích námietok je konanie postihnuté vadami v zmysle § 237 písm. d), f) a g) Občianskeho súdneho poriadku. Vada podľa § 237 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku zakladá zmätočnosť rozhodnutia na prekážke právoplatne rozsúdenej veci (res iudicata). V danej veci táto námietka neobstojí. Predmetom žaloby bolo celkom 11 samostatných petitov, o 8 z nich bolo právoplatne rozhodnuté čiastočným rozsudkom okresného súdu z 21. júla 2009, pričom ostatné 3 sú naďalej predmetom konania vo veci samej. Predmetom návrhu sťažovateľa je vrátenie súdnych poplatkov. Súdne konanie vo veci samej treba odlišovať od činnosti súdu vo veciach poplatkov. V poplatkových veciach súd totiž rozhoduje podľa osobitného zákona (zákona o súdnych poplatkoch) a Občiansky súdny poriadok použije iba primerane. Je teda zrejmé, že pre uplatnenie námietky rozsúdenej veci nie je splnená podmienka totožnosti predmetu konania. Je však tiež nesporné, že konanie vo veci samej (konanie o žalobe) a konanie o vrátenie súdnych poplatkov spolu priamo súvisia, čo je dôvodom na to, aby sa nevedli oddelene. Vada konania podľa § 237 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku je preto namietaná nedôvodne. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom ide vtedy, ak súd neumožnil účastníkovi vykonať práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom. Sťažovateľ vyvodil existenciu tejto vady z tej skutočnosti, že súdy neprerokovali jeho návrh verejne na pojednávaní. S poukazom na charakter konania o súdnych poplatkoch treba zdôrazniť, že ide o konanie, v ktorom sa pojednávanie nenariaduje (§ 115 ods. 1 a § 214 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), preto ani na rozhodnutia v tomto konaní (majúce zásadne formu uznesenia) nie je dôvod „primerane“ aplikovať povinnosť ich verejného vyhlásenia (§ 167 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, resp. s čl. 142 ods. 3 ústavy). So zreteľom na námietku sťažovateľa o porušení jeho práva na zákonného sudcu sa najvyšší súd zaoberal aj otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. g) v spojení s vadou podľa § 237 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku. Podľa sťažovateľa bol návrh na vrátenie súdnych poplatkov samostatným návrhom na začatie konania, a preto mal byť pridelený novému zákonnému sudcovi, resp.

mal byť prerokovaný v inom konaní. V tejto súvislosti treba konštatovať, že vzhľadom na neexistenciu vady podľa § 237 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku a na charakter konania o súdnych poplatkoch nemožno postup, keď o návrhu na vrátenie súdnych poplatkov rozhodovala tá istá sudkyňa ako v súvisiacom konaní vo veci samej, považovať za nezákonný. Pokiaľ je dovolanie odôvodnené aj nesprávnosťou právnych záverov nižších súdov, teda nesprávnym právnym posúdením veci, treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom [§ 241 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku], samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Keďže vo veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, bolo potrebné uvedenú časť dovolania odmietnuť ako neprípustnú.

Podľa zistenia ústavného súdu uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 7. augusta 2014 prostredníctvom okresného súdu.

Sťažovateľ považuje uznesenia všeobecných súdov za porušenie označených článkov ústavy, dohovoru, charty a dodatkového protokolu.

Konkrétne namieta, že okresný súd mal jeho návrh na vrátenie súdnych poplatkov považovať za novú vec a prideliť ju zákonnému sudcovi náhodným výberom s tým, že následne mu mal oznámiť meno zákonného sudcu. Rozhodnúť o veci mal pri rešpektovaní jeho práva na verejné a ústne súdne konanie s možnosťou osobne sa vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom. Išlo o návrh sui generis, ktorý bol podaný po právoplatnom rozhodnutí vo veci samej, teda keď už vec sama sa stala res iudicata. Krajský súd mal tiež povinnosť zaslať sťažovateľovi potvrdenie o prevzatí a pridelení veci v odvolacom konaní a mal rešpektovať právo na verejné a ústne súdne konanie, ako aj právo osobne sa vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom. Ani najvyšší súd nevydal sťažovateľovi potvrdenie o prevzatí a pridelení veci v dovolacom konaní a neoznámil mu mená zákonných sudcov vo veci. Samotné protizákonné a protiústavné uznesenie najvyššieho súdu doručil sťažovateľovi nelegitímny okresný súd, a preto toto doručenie je nezákonné a právne neúčinné vo vzťahu k nadobudnutiu právoplatnosti tohto uznesenia. Odmietnutie dovolania

pre údajnú neprípustnosť je v rozpore so zákonom, ústavou a medzinárodnými zmluvami o ľudských právach. Došlo tým de facto k odmietnutiu nároku sťažovateľa na vrátenie nezákonne vyrubeneho a pod nátlakom uhradeného súdneho poplatku z odvolania.

Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy, dohovoru, charty a dodatkového protokolu v konaniach vedených okresným súdom pod sp. zn. 4 C 43/2009, krajským súdom pod sp. zn. 4 Co 406/2012, 4 NcC 670/2012 a najvyšším súdom pod sp. zn. 3 Cdo 250/2013 s tým, aby bolo uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 250/2013 z 3. júla 2014 zrušené a vec bola vrátená najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Požaduje aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1 000 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému okresným súdom pod sp. zn. 4 C 43/2009, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Proti uzneseniu okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa podľa ústavy, dohovoru, charty a dodatkového protokolu mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež v tejto súvislosti uviesť, že sťažovateľ možnosť podania odvolania proti uzneseniu okresného súdu aj využil.

Odlišná je situácia týkajúca sa zvyšnej časti sťažnosti, ktorú treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou

medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľ celkom nesprávne považuje konanie o jeho žiadosti o vrátenie súdnych poplatkov vlastne za obdobu konania vo veci samej. Sám označuje toto konanie za konanie sui generis. Vychádza pritom z tézy, že predchádzajúce konanie o jeho žalobe bolo už právoplatne skončené čo do základu uplatňovaných nárokov, čo zrejme podľa neho znamená, že konanie o vrátenie súdnych poplatkov musí byť novým konaním, keďže v konaní už právoplatne skončenom ďalej (znova) konať nemožno.

So sťažovateľom možno súhlasiť potiaľ, že konanie o vrátenie súdnych poplatkov je naozaj konaním sui generis, ktoré však nie je konaním vo veci samej, pretože je súčasťou konania vo veci samej začatého žalobou sťažovateľa. Právoplatné skončenie konania o žalobe nebráni tomu, aby sa rozhodlo napr. o vrátení súdneho poplatku, o znalečnom či o ďalších dielčích otázkach vyplývajúcich z konania vo veci samej. Tým je zároveň dané, že takéto konanie nie je novým konaním, ktorého zákonný sudca by mal byť nanovo určovaný náhodným výberom.

Keďže sťažovateľ tvrdí, že okresný súd ho nútil súdny poplatok z odvolania zaplatiť, treba poukázať (ako to urobil už okresný súd) na to, že sťažovateľ sa zaplateniu poplatku zákonným spôsobom nebránil, a to ani v tom zmysle, že by poplatkovú povinnosť celkom popieral, ale ani v tom zmysle, že by namietal nesprávne ustálenie výšky poplatku. Navyše nič nenaznačuje, že by poplatok bol vyrubený v rozpore so zákonom.

Podľa názoru sťažovateľa došlo k pochybeniu aj pri doručovaní dovolacieho uznesenia najvyššieho súdu, keďže toto doručoval okresný súd, hoci podľa sťažovateľa mal

tak urobiť najvyšší súd. Sťažovateľ vyslovuje názor, podľa ktorého uznesenie najvyššieho súdu v dôsledku neplatného doručenia nenadobudlo dosiaľ právoplatnosť.

Podľa názoru ústavného súdu bol postup pri doručovaní dovolacieho uznesenia najvyššieho súdu plne v súlade so zákonom. Z ustanovenia § 243b ods. 5 v spojení s ustanovením § 225 Občianskeho súdneho poriadku nepochybne a jednoznačne vyplýva, že dovolacie rozhodnutia najvyššieho súdu doručuje prvostupňový súd (v danom prípade okresný súd), a to obdobne ako rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré takisto doručuje prvostupňový súd.

K uvedenej námietke sťažovateľa možno ešte dodať, že sa javí ako nedomyslená a kontraproduktívna z hľadiska záujmov sledovaných sťažovateľom v tomto konaní. Ak by bolo doručenie dovolacieho uznesenia najvyššieho súdu naozaj neplatné a toto uznesenie by dosiaľ nenadobudlo právoplatnosť, potom by ústavný súd musel sťažnosť odmietnuť ako predčasnú z hľadiska nedostatku právomoci ústavného súdu, keďže právomoc poskytnúť ochranu sťažovateľovi by mal do právoplatného skončenia dovolacieho konania v rukách najvyšší súd. Použitá argumentácia sťažovateľa je teda zjavne v jeho vlastný neprospech.

Podľa názoru ústavného súdu treba argumentáciu krajského súdu a najvyššieho súdu považovať za dostatočnú a presvedčivú. Nejaví známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Skutočnosť, že sťažovateľ má na vec odlišný právny názor, neznamená sama osebe porušenie označených práv.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. novembra 2014